

הצעה לשיעור בנושא הטרדות מיניות

מאת: יונה אלסטר

מחנכת למיניות בריאה

אם אפשר, מומלץ ששיעור זה יועבר אחרי שדובר כבר על מערכות יחסים בריאות וגם לאחר שהוזכר, באיזושהי צורה, **בהקשר אחר**, על חובת הדיווח שלנו כמורים. למה זה חשוב? כדי שלא ירגישו שבגדנו בהם במקרה שיעלה סיפור שמחייב אותנו להתערב. למה בהקשר אחר? כדי שבשיעור הזה, לא זה מה שיעמוד להם מול העיניים והם ירגישו יותר פתוחים לספר ולשתף.

חלק ראשון

את ההגדים הבאים אפשר להעלות על הלוח במצגת או להדפיס ולהניח במרכז המעגל.

על כל ההיגד התלמידות מתבקשות להגיד אם ההיגד נכון או לא.

למרות העיסוק בנכון/לא נכון מטרת השיעור הוא לא הידע אלא המודעות ובעיקר לאפשר למורה לקבל בעיני התלמידות, מעמד של דמות שאפשר לדבר איתה על הדברים האלה, מישהי שתאמין לתלמידה שתפנה אליה ותקבל אותה ללא שיפוט ולנרמל את הרגשות שמתעוררים בעקבות פגיעות. בסוף גם לתת כלים למניעת סיכונים.

ההיגדים:

א. מבחינת החוק אפשר להעמיד לדין אדם שביצע 'מעשה מגונה'. -נכון. הסבר קצר על ההגדרות החוקיות של עבירות מין שונות:

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A2%D7%91%D7%99%D7%A8%D7%AA_%D7%9E%D7%99%D7%9F

ב. **רוב המטרידים הם אנשים "זרים" שהקורבן לא מכיר.** לא נכון. רוב ההטרדות והתקיפות המיניות קורות על ידי בן אדם המוכר לקורבן, שכנים, חבר של חבר, עמיתים לעבודה וקרובי משפחה.

ג. **בנים לא עוברים הטרדות מיניות.** לא נכון. עד גיל 12 אחוז הנפגעים בקרב בנים ובנות זהה. כבוגרים האחוזים יורדים, אך זה עדיין קיים.

מאמר עם קצת נתונים סטטיסטים על סעיפים ב וג: <https://www.israelhayom.co.il/article/429355>

ד. **רוב התלונות על הטרדות מיניות מתבררות כשקריות.** לא נכון. זה קול שאנחנו שומעים הרבה, במיוחד כשהנאשם הוא אדם מוכר, בעל שיעור קומה שקשה להאמין עליו, אך רוב המתלוננים/ות לא עושים זאת אלא אם כן היה דבר אמיתי.

ה. **יש מקרים בהם גם "הקורבן" קצת אשם.** לא נכון. גם אם מישהי שברה את כל "הכללים" היא עדיין לא אשמה בכך שמישהו בחר להטריד אותה. גם מי ששומרת על כל הכללים עלולה למצוא עצמה במצב של הטרדה (הטרדות במגזר החרדי לדוג..) העובדה היא שיש אנשים רעים בעולם. ובדיוק כמו שאדם המוציא כסף מהכספומט וראו שיש לו הרבה כסף איננו אשם אם גונבים לו, כך כל קורבן איננו אשם לתקיפה שלו.

ו. **בחורה שנתנה הסכמתה ואחרי זה אומרת 'לא', הסכמתה עדיין תקפה.** לא נכון. מותר לבחור או בחורה להתחרט ולומר 'לא' בכל שלב ובכל מצב ועל בן/בת הזוג לכבד את זה בכל פעם. (גם בין בני זוג נשואים. יחסים הם חייבים תמיד להיות ברצון של שני בני הזוג)

הערה חשובה לסעיפים ד וה: גם אם לא השתכנעת עד הסוף, **חשוב לשדר לתלמידות שזוהי עמדתך הבלתי מעורערת.** אם תלמידה תחשוד לרגע שאת תפקקי בסיפור שלה, היא לעולם לא תפנה אלייך. אם היא תחשוש לרגע שאת תמצאי בה אשמה, היא לעולם לא תפנה אלייך.

במקרה של פניה אמיתית יהיו מספיק אנשים שיפקקו במתלוננת ויערערו את בטחונה אפילו בזכרונות המאוד אמיתיים שלה. תפקידנו כמורות שלה לא תהיה לפקפק או לחקור את הפרצות בסיפור שלה, אלא לתמוך, לעודד ולעזור לה להאמין בעצמה. ואת כל זה לא נוכל לעשות אם אנחנו משדרות שיש פעמים שגם הוקרבן אשם, או שרוב הפעמים הסיפורים מומצאים.

כל זה נכון גם לגבי בנים, ואפילו משמעותי עוד יותר כי נוטים עוד פחות להאמין לגבר כשזה קורה לו ויש לזה השפעה עמוקה מאוד על דימויו העצמי של הנפגע ומלווה בבושה גדולה.

חלק שני

עם כל זאת, חשוב להפריד בין אשמה לבין זהירות. כלומר, יש דברים שאני יכולה לעשות כדי למזער את הסיכויים שזה יקרה לי. ניתן לבקש מהבנות להעלות רעיונות:

- לא ללכת לבד בלילה במקומות מבודדים
- לא להשאר לבד בעבודה עם אחראי המשמרת
- ללמוד הגנה עצמית
- להתנגד בצורה מאוד קולנית - ואפילו מביכה - לכל דבר הכי קטן (מישהו ש"בטעות" נגע בי כשעבר קרוב אלי)
- שמירת נגיעה - ולגשת לזה ממקום שהשמירה המוצהרת **משדרת** שיש לי גבולות ביחס לגוף שלי, אני לא מאפשרת לכל אחד לגעת בי.
- ייחוד - מוריד סיכוי למצבים מזמנים , **(ולבנים בעיקר) גם מוריד סיכון להאשמות שווא-כי יש עדים.**

כל אלה אינם מבטיחים הגנה, אבל מפחיתים את הסיכון.

והעיקר לעודד אותן לשתף בסיפורים משלהן, באסוציאציות שהשיח מעורר אצלן , להקשיב מבלי לשפוט, להזהר מאוד מאמירות שמרמזות על האשמת הקורבן ולהזמין אותן לחזור אליך בימים הבאים אם מתעוררות מחשבות או שאלות.

בהצלחה!

טלפונים לשעת חרום:

קווי החירום לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית

1202: נשים | 1203: גברים

02-6730002: נשים דתיות | 02-5328000: גברים דתיים

רוב המטרידים הם

אנשים "זרים"

שהקורבן לא מכיר.

בנים לא עוברים
הטרדות מיניות.

רוב התלונות על
הטרדות מיניות
מתבררות כשקריות.

מבחינת החוק אפשר

להעמיד לדין אדם

שביצע

'מעשה מגונה'.

יש מקרים בהם גם
"הקורבן" קצת אשם.

בחורה שנתנה
הסכמתה ואחרי זה
אומרת 'לא', הסכמתה
עדיין תקפה.